
Premiera drame **Helverjeva noč**

RA SLOVENIJA 1, 29.11.2016, **DANES DO 13-IH**, 13.18

Stolp Škrlovec v Kranju je bil sinoči prizorišče tretje premiere **Prešernovega gledališča** v Kranju v tej sezoni. Gre za dramo **Helverjeva noč** poljskega dramatika Ingmarja Villqista. Predstava je nastala v koprodukciji z Gledališčem **ŠKUC**, v njej pa igrata **Blaž Setnikar** in **Darja Reichman**. Na premieri je bila Tadeja Krečič.

TADEJA KREČIČ: Ob vstopu v dvorano oko pritegne notranjost neke kuhinje izpred 78 let. Da se piše leto 1938 namreč pove koledar na steni omare in da smo v Nemčiji je jasno ob prvih izgovorjenih besedah. Duševno zaostali fant Helvar z vsem navdušenjem vihti zastavo s kljukastim križem in je prevzet nad nacisti, ki so se začeli izživljati nad gnidami, se pravi Židi. V svoji otroški pameti ne ve, da je za naciste tudi on gnida in da ga bo kolesje pogroma tudi nad duševno prizadetimi zmlelo. Nasproti njegovi sveti preproščini stoji Karla, nadomestna mama, ki sluti in ve. Helverju ni pomoči razen v begu. Vendar je prepozno. Ubogi fant pristane znova v njeni kuhinji in da bi ne umrl pod rokami čistilcev rase na kaki kliniki umre v njenem naročju, ker mu je dala preveč zdravil. **Helverjeva noč** je pretresljiva drama, vendar ne toliko v navezavi na konkretne dogodke iz preteklosti, kot v insceniranju brezizhodnosti človeka v nekem zgodovinskem trenutku. V prikazu, ko ni manjšega in večjega zla, ampak je samo zlo in posledično odločitev za prijaznejšo smrt ljubljenega človeka, kot je množična evtanazija. Izvrstna gradacija napetosti dogajanja ima vmes mučne preboje, na primer Helverjevega nepredvidljivega vedenja. Skrbnico muči in jo hkrati vzpostavlja kot žensko neverjetne ljubezni in poguma. To je bilo videti in čutiti v igri **Darje Reichman**. Skrajno potrpežljivost in predanost ženske, ki je napako iz preteklosti popravila z novo plemenitejšo ljubeznijo. Ob njej pa **Blaž Setnikar**, ganljivo nebogljeni moški z otroško dušo, vendar z nebrzdano divjostjo duševno zaostalega človeka v primežu nacistične manipulacije.